

Het verschrikkelijke
vaarverjaardags-
feest

Alle delen uit de serie **Detectivebureau Iris & Ko**:

- Deel 1: De ontmaskering van de fietsvernieler
- Deel 2: De supergeheime gemene meidenclub
- Deel 3: Rovers op de rommelmarkt
- Deel 4: De zenuwslopende zwemvierdaagse
- Deel 5: Het donkere dierenbeulenbos
- Deel 6: De schat van sterke Tjerk
- Deel 7: De ongelooflijke ontsnapping van tengere Tinus
- Deel 8: Amateurspion in een heteluchtballon
- Deel 9: De brutale bruiloftsboeven
- Deel 10: De raadselachtige kluis in het oude jachthuis
- Deel 11: De mysterieuze postzegelpuzzel
- Deel 12: Het raadsel van het Chinese doosje
- Deel 13: De ontdekking van de verborgen oorlogsbrief
- Deel 14: De superslimme dommedieevenval
- Deel 15: De ontdekking van de onbegrijpelijke kasteelcode
- Deel 16: Het verhaal van het vreselijke vissenvergif
- Deel 17: Het wondermiddel van Wilhelmina Wengeweer
- Deel 18: Het adembenemende afscheidscadeau van Arie Smith
- Deel 19: Het merkwaardige modelspoorbaanmysterie
- Deel 20: Het geheim van het prullenpakhuis
- Deel 21: De superspannende schoolreisspeurtocht

BERT WIERSEMA

Het verschrikkelijke
vaarverjaardags-
feest

Iris en Ko deel 22

*Met illustraties van
Wendelien van de Erve*

Ĵ/columbus

Het verschrikkelijke vaarverjaardagsfeest
Bert Wiersema

ISBN 978-90-8543-566-2
NUR 283

Boekverzorging: Buitenspel, Meppel
Illustraties omslag en binnenwerk: Wendelien van de Erve

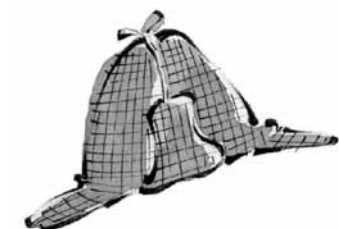
© 2024 UITGEVERIJ COLUMBUS – LEEUWARDEN
Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij Columbus is onderdeel van Jongbloed Christelijke Media te Leeuwarden.

jongbloedmedia.nl
bertwiersema.nl

Inhoud

1	Ik wil heel graag dat je op mijn verjaardag komt	7
2	Je kunt dit	14
3	Koning van het kanaal!	19
4	Het onbewoonde eiland	25
5	Cadeautjes	30
6	Grote schrik	35
7	De piraten op de zeeschouw	41
8	De dieven van de Oksepolle	47
9	Alles weg?	53
10	Koos, hoe verzin je het?	59
11	Het plan van Koos	64
12	Schiet op! Wegwezen!	70
13	Het idee van de vader van Iris	76

1 Ik wil heel graag dat je op mijn verjaardag komt

‘Lang zal ze leven! Lang zal ze leven in de gloria! In de gloria, in de gloria. Hiep, hiep hoeraaa!’ De klas brult het uit. Erik schreeuwt zijn longen haast uit zijn lijf.

Koos zucht. Wat een uitslover. Zelf zit hij achter in de klas en zingt natuurlijk wel mee, maar niet zo belachelijk uitbundig. Hij kijkt naar zijn vriendin en buurmeisje Iris, die voor de klas staat. Ze glundert van oor tot oor. Zij vindt het fantastisch om jarig te zijn en een dag volop in de belangstelling te staan. Hijzelf zou zijn verjaardag het liefst overslaan. Het is alleen maar

gedoe. Oké, een cadeau krijgen is natuurlijk prima, maar daar mag het wat hem betreft wel bij blijven. Je ouders die je feliciteren en je iets geven wat je ook echt graag wilt hebben en daarmee uit.

‘Nou, Iris,’ zegt meester Visser, ‘heb je nog iets leuks voor je verjaardag gekregen?’

Iris steekt haar arm in de lucht.

‘Een nieuw horloge!’

‘Wow,’ zegt de meester, ‘mooi hoor!’ Dan steekt hij zijn vinger in de lucht. ‘Ik heb al gezien waar jij de klas op gaat trakteren en dat ziet er fantastisch uit.’

‘Wat is het? Wat is het?’ roept Erik.

Koos veert op. Zijn gedachten gingen even met hem op de loop. Iris heeft haar traktatie vanmorgen samen met haar moeder op school gebracht. De verrassing staat voor in de klas op de kast, maar er ligt een handdoek overheen. Het ziet eruit alsof er een motorhelm onder zit, of zoiets. Wat zou het zijn? Het is duidelijk iets anders dan wat marsjes.

Iris pakt het van de kast af, maar laat de handdoek nog zitten. Zo draagt ze het naar het bureau van de meester. Ze kijkt even de klas rond om de spanning nog wat op te voeren. Koos ziet dat de hele klas gespannen toekijkt. Iris weet er wel een show van te maken. Dan haalt ze in een handige beweging de handdoek weg.

‘Oooo’, klinkt het door de klas. Koos rekt zijn nek om iets te kunnen zien. Op de tafel staat een egel. Zijn lijf is ingepakt in zilverpapier. Zo te zien zit daar een halve kool of een halve meloen in. De stekels zijn allemaal spiesjes met lekkere dingen eraan. Het kopje is van een sinaasappel waar oogjes, een neus en een lachend mondje op gemaakt zijn. De egel kijkt glunderend de klas in. Hij staat op een rond dienblad. Iris pakt het dienblad op en loopt met de egel langs de rijen. Elke leerling mag er een stekel uit trekken. Als Koos aan de beurt is, wurmt hij met enige moeite een satés-tokje uit de rug van de egel. Aan alle spiesjes zit hetzelfde: blokjes kaas, schijfjes worst en een paar druiven. Koos knaagt een blokje kaas van de spies. Heerlijk zacht. Lekker!

‘Heb je die egel zelf gemaakt?’ hoort hij de meester vragen.

‘Samen met mijn ouders en mijn broer’, antwoordt Iris. ‘Het was best een klus.’

‘Maar het resultaat mag er zijn’, zegt meester Visser, terwijl hij een stukje droge worst in zijn mond stopt.

Als Iris de klas rond is gegaan, zitten er nog vier spiesjes in de egel. ‘Neem je die weer mee?’ informeert de meester.

Iris schudt haar hoofd. ‘Die mogen wel op. De halve meloen neem ik wel mee, ik heb een tas bij me.’

‘Ik heb een idee’, zegt meester Visser. ‘Vlak voor de pauze doe ik een paar reken- en taalspelletjes. Mogen de winnaars dan een extra spiesje?’

Iris steekt haar duim op. ‘Prima idee. En mag ik nog wat doen, meester?’

‘Wat wil je nog doen dan?’

‘Kaarten uitdelen aan de kinderen die op mijn feestje mogen komen.’

‘Ai,’ zegt meester, ‘dat is eigenlijk niet de bedoeling. Het is de regel om in de klas geen kaarten uit te delen.’

‘Omdat het anders zielig is voor kinderen zoals ik die nooit uitgenodigd worden’, schatert Erik er meteen achteraan.

‘Mijn moeder vindt het stom dat dat niet mag’, zegt Kornelia. ‘Zij deelt de kaarten gewoon bij het hek uit.’

‘Mijn moeder ook’, knikt Hannah.

‘Mijn moeder brengt ze rond’, reageert Jessica. ‘Ze houdt wel van een rondje fietsen.’

‘Ik deel ze wel in de pauze uit’, zegt Iris.

‘Tja, het maakt dan eigenlijk niet zo veel meer uit’, vindt de meester. ‘Heeft er iemand bezwaar tegen dat Iris ze nu uitdeelt?’ Er wordt met de hoofden geschud.

‘Ik niet, hoor’, zegt Erik. ‘Ik word toch nergens uitgenodigd, want ik ben veel te druk. Kan me niets schelen.’

De meester maakt een uitnodigend gebaar naar Iris. ‘Ga je gang, maar laten we hier geen gewoonte van maken.’

Iris pakt de tas die naast de restanten van de egel ligt. Daar haalt ze een stapeltje enveloppen uit. Ze begint voor in de klas uit te delen.

‘Geef, geef, ik wil ook meedoen’, roept Erik met een spottende lach.

Meester maakt een kalmerend gebaar, waarop Erik grinnikend onderuitzakt. ‘Meiden willen mij toch niet op hun verjaardag hebben.’

Koos houdt Iris ondertussen goed in de gaten. Wie vraagt ze allemaal op haar feestje? Emily natuurlijk, en Hendrika en Kornelia. Hij ziet dat Eva ook een kaart krijgt en Hannah. Gelukkig, alleen maar meiden. Hij moet er niet aan denken dat hij bij Iris op het feestje zou moeten komen; meidendingen doen. Vreselijk! Hem niet gezien. Want wat doen ze op een meidenfeest? Verkleeden en optutten waarschijnlijk. En koekhappen misschien? Brr.

Maar dan loopt Iris tot Koos’ stomme verbazing naar Erik en gooit een uitnodiging op zijn tafel. ‘Dat had je niet gedacht, hè?’ lacht ze. ‘Mijn vader is gymleraar, hij houdt wel van drukke jongens.’ Erik kijkt stomverbaasd en houdt, helemaal tegen zijn gewoonte in, zijn mond dicht.

En dan heeft Iris nog één kaart over. Koos ziet haar op zich afkomen. Ze legt een envelop op zijn tafeltje. ‘Ik wil heel graag dat je op mijn verjaardag komt.’ Dan draait ze zich om en loopt naar haar eigen stoel.

Verbijsterd kijkt Koos naar de kaart. Hij moet naar een meidenfeest! En Iris is zijn vriendin, zijn buurmeisje en collega van hun detectivebureau. Dit kan hij niet weigeren. Iris was tenslotte heel duidelijk. Ze zei niet: heb je zin om op mijn feestje te komen? Nee! Ze zei: ik wil dat je op mijn feestje komt. Heel graag, zei ze zelfs. Met trillende vingers maakt hij de envelop open en haalt de kaart eruit. Het is een kaart die je open kunt klappen. Voorop staat een boot. Dat zal wel niets met het feestje te maken hebben. Boten zijn stoer. Meidenfeestjes niet. Als hij de kaart openklapt, ziet hij nog meer boten aan een kade liggen, met tenten erbij. Het zal toch niet ... Zijn ogen flitsen over de regels.

Je bent van harte uitgenodigd op mijn feest.

Het wordt een slaapfeest, vanaf vrijdag tot zaterdagmiddag. We gaan varen en kamperen. Mijn ouders mogen de boot van mijn oom en tante lenen. We varen naar een onbewoond eiland. Daar zetten we een tent op en gaan we leuke dingen doen. Wat? Dat is nog een verrassing.

Wat je moet meenemen:

En dan vogt er een lijst. Maar dat interesseert hem niet meer. Dit is vreselijk! Dit is niet een meidenfeest van een paar uur. Dat was misschien nog wel uit te houden. Het gaat om een dag én een nacht. Een onbewoond eiland? Slapen in een tent? Leuke dingen? Wat voor leuke dingen?

‘Yes! Yes! Yes!’ knettert de stem van Erik door de klas. ‘Varen! Kamperen! Onbewoond eiland! Leuke dingen doen!’

‘Waar heb je het over?’ vraagt de meester, die met het digibord in de weer is voor de volgende les.

‘Het feestje van Iris! Dat wordt helemaal te gek!’

Erik draait zich om en kijkt naar Koos.

‘Bofferd! Jij mag ook mee!’ Koos trekt zijn mondhoeken omhoog in een zuinige grijns. Gelukkig tikt de meester met zijn ring op de tafel. ‘Even opletten, jongens.’

Tijdens de pauze is het feestje van Iris het onderwerp van gesprek. Ze zitten op de betonblokken aan de rand van het

plein. Alle meiden van de klas drommen om hen heen. Iedereen wil de uitnodigingen zien. Koos zit er ook tussen, terwijl hij lacht als een boer met kiespijn. Natasha klapt de kaart dicht.

‘Mocht je niet meer kinderen uitnodigen?’ vraagt ze zacht.

‘Ik had de hele klas wel willen uitnodigen’, zegt Iris. ‘Maar zo veel plaats is er niet op de boot. Natuurlijk wil ik dat Koos erbij is. We hebben samen een detectivebureau. En omdat ik niet wil dat hij de enige jongen is, heb ik Erik ook uitgenodigd. Ja, en de meiden met wie ik het meest optrek.’

Koos ziet dat Natasha naar hem kijkt. ‘Veel zin heb je er niet in, zo te zien.’

Koos schrikt. Is dat van zijn gezicht af te lezen? ‘Jawel hoor, ik heb er best wel zin in. Varen is leuk!’ liegt hij.

‘Waarom kijk je dan zo chagrijnig?’

‘Ik kijk niet chagrijnig’, zegt Koos, bozer dan hij van plan was. ‘Ik ... eh ... ik, ik kan niet zo goed tegen boten, denk ik. Bang dat ik zeeziek word.’

‘Ha’, schampert Natasha. ‘Zeeziek? Ben je gek geworden? Jullie gaan echt niet de zee op! Als je er geen zin in hebt, wil ik best in jouw plaats gaan.’

Eigenlijk wil Koos ‘graag!’ roepen, maar hij snapt ook wel dat Iris hem per se mee wil hebben. ‘Natuurlijk niet’, zegt hij. ‘Ik ga echt wel mee, hoor. Ik kan wel tegen zeeziekte.’

Natasha snuift. ‘Nou, wat zeur je dan?’

‘Ik zeur niet’, zegt Koos zacht.

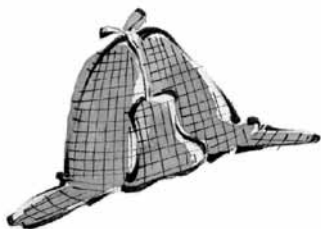
Gelukkig komt Erik aanlopen. ‘Hé meiden, als ik bij jullie in de tent slaap, kietel ik jullie allemaal eruit.’ Het gegil is niet van de lucht.

‘Als je dat maar laat’, zegt Kornelia. ‘Anders pakken wij jou wel aan!’

‘Kan ook niet’, zegt Iris. ‘Koos en Erik slapen op de boot.’

‘Wow’, roept Erik. ‘Gaaf! Ik heb nog nooit op een boot geslapen. Dat wordt kicken.’

Koos zucht. Gelukkig let niemand op hem. Op een boot slapen? Wat is erger? Een tent vol meiden of een boot? Hoe komt hij hier onderuit? Hopelijk krijgt hij griep, of iets anders waardoor hij niet mee kan.

2 Je kunt dit

Koos zet zijn fiets in de garage. Iris stond nog bij school te kletsen. Toen is hij gauw weggefietsd. Iris zal het wel raar vinden, want ze rijden bijna altijd samen. Maar hij is bang dat ze van zijn gezicht af kan lezen dat hij helemaal geen zin in haar feestje heeft. Hij zet zijn fiets weg en loopt met een gezicht als een oorwurm via de keuken naar de kamer. Daar ploft hij met een enorme zucht in een stoel. Zijn vader laat zijn krant zakken en kijkt onderzoekend naar zijn zoon.

‘Jij ben niet blij’, stelt hij vast.

‘Ik ben ontzettend chagrijnig’, zegt Koos, terwijl hij zijn armen over elkaar slaat.

‘Wat is er aan de hand?’

‘Ik heb een feest’, bromt Koos.

Zijn vader schiet in een daverende lach. ‘Een feest? Feesten zijn bedoeld om iets te vieren; om samen blij en vrolijk te zijn. Wat is er mis met een feest?’

‘Ik houd nu eenmaal niet van feesten’, zegt Koos. ‘Een feest is anders dan gewoon. Ik houd van gewoon. Niet van dingen waarbij van alles kan gebeuren.’

Zijn vader wijst op de twee petten die Koos altijd op heeft om op Sherlock Holmes, zijn grote held, te lijken. ‘Bij Sherlock Holmes was niets gewoon.’

‘Dat is heel wat anders’, zegt Koos overtuigd. ‘Sherlock Holmes hield ook niet van feesten. Die hield van pijproken en diep nadenken, terwijl hij op een valse viool speelde. En van moeilijke zaken oplossen. Daar hou ik ook van.’

‘Pijproken?’ plaagt zijn vader.

‘Nee, moeilijke zaken oplossen natuurlijk!’ Hij zucht nog eens diep. ‘Maar hier kan ik helaas niet onderuit.’

‘Wat is dat dan voor feest?’ wil Koos’ vader weten.

Koos haalt de verfrommelde kaart uit zijn zak en geeft die aan zijn vader. Zijn vader vouwt de uitnodiging open en leest de inhoud. ‘Dit is toch ontzettend leuk?! Iris geeft een topfeest! Wat is hier mis mee?’

‘Alles!’ roept Koos wanhopig. ‘Een boot en een tent en een nacht op een onbewoond eiland.’

Ineens klaart zijn gezicht op. ‘Kunnen jullie het niet gewoon verbieden? Dat jullie de ouders van Iris bellen en dat jullie zeggen dat zo’n feestje veel te gevaarlijk is en dat ik niet mee mag. Toe pap, *please*.’

‘Natuurlijk doe ik dat niet’, zegt zijn vader. ‘Ik ga mezelf niet belachelijk maken.’

‘Maar zo’n reis is gevaarlijk, hoor! Ik kan overboord vallen en verdrinken. Dan hebben jullie geen zoon meer.’

‘Je hebt twee zwemdiploma’s, zal dat niet een beetje meevallen?’

‘Ik wil gewoon niet’, zeurt Koos. ‘Dat is helemaal niets voor mij. Het is een meidenfeest. Meidenfeesten zijn stom.’

‘Ben jij dan de enige jongen die meegaat?’ vraagt zijn vader.

‘Nee, ze heeft Erik ook uitgenodigd.’

‘Erik? Wie is Erik?’

‘Erik Sikkema. De druktemaker van de klas. Altijd met zijn waffel vooraan. Hij is natuurlijk ontzettend leuk op feestjes. En dan kom ik nóg saaier over.’

‘Saai?’ roept zijn vader. ‘Jij bent toch niet saai? Je hebt een detectivebureau! Je hebt al tig zaken opgelost. Je hebt zelfs een paar keer in de krant gestaan. Overal waar jij komt, gebeurt wel weer iets.’ Dan buigt Koos’ vader zich over zijn krant. ‘Misschien gebeurt er